

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

Cene inseratom: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četrt strani din 500 —, 1/8 strani
din 250 —, 1/16 strani din 125 —
Mall oglasl vsaka beseda din 1—

Srečno, od Boga blagoslovljeno novo leto!

Med izobraženimi ljudmi vlada običaj, da želi drug drugemu srečno novo leto. Pri nekaterih je to samo nekaj zunanjega, lepa beseda, ki pride iz ust. Pri nas pa je to izraz resničnega čustva. Čutimo s svojimi naročniki in čitatelji, čutimo z vsem našim ljudstvom. Njegove boli so naše boli, njegova sreča tudi nas osrečuje, njegovo bridkost in stisko čutimo kot svojo. »Slovenski gospodar« je zmeraj bil našemu ljudstvu odkrit in zvest prijatelj. Kot Vaš iskren prijatelj Vam krepko stiska roko s prisrčnim novoletnim voščilom. Srečno, od Boga bogato blagoslovljeno novo leto Vam, vrli naši možje in skrbne slovenske žene in matere. Vi ste stebri slovenskega ljudstva. Naj Vas noben vihar ne omaje, nobena bolezen in nesreča ne izpodkoplje! Varuhi naše narodnosti in od prednikov podedovane vere, Bog Vas ohrani zdrave in zveste! Srečno, od Boga najobilnejše blagoslovljeno novo leto Tebi, slovenska mladina! Slovenski pesnik pravi:

»To uk je zgodovine:
bodočnost je mladine.«

Slovenski fantje in slovenska dekleta, Vi ste graditelji slovenske sreče in slovenskega napredka v bodočnosti. Bodoči slovenski rod bo nosil pečat Vašega duha. Gradite si sedaj v letih telesne in duševne rasti svojo osebnost, prežeto s katoliškim, slovenskim in državnim duhom! Oblikujte si svoje značaje! Naj Vas Bog pri tem Vašem najnujnejšem delu najobilnejše blagoslovi! Srečno novo leto, polno božjega blagoslova vsem našim naročnikom in bralcem! Ostanimo si dobri in zvesti prijatelji tudi v novem letu. Naj bi novo leto prineslo našemu velikemu, daleč preko mej naše škofije segajočemu prijateljskemu krogu mnogo novih članov! Bog z nami in Vami!

Velik uspeh papeževega nastopa za pravico in mir

Poglavar Cerkve obsodil napad na Finsko

Papež Pij XII. je imel ob priliki čestitke kardinalov za božične praznike nagovor, v katerem je obsodil zlasti napad Rusije na Finsko pod izgovorom, da proti Rusom nevarnost (od Finske), ki sploh nikoli ni obstojala in sploh ni bila možna. Sovjetske strahote in nedovoljena uporaba rušilnih sredstev celo proti neborcem in beguncem, proti ženam, starcem in otrokom, dalje preziranje svobode in človeškega življenja predstavljajo dejanja, ki kričijo po božjem maščevanju.

Temelji mednarodnega miru

Po kratko označeni obsodbi ruskega napada na Fince je podal papež v svojem govoru temelje, na katerih bi se lahko zgradil pravičen in mednarodni mir. Osnove

ali temelji trajnega mira med narodi so: neodvisnost vseh narodov, odstranitev tekmovanja v oboroževanju, organizacija posebnih ustanov, ki bodo tvorile jamstvo za izvajanje pogodb ter upoštevanje zahtev narodnih manjšin.

Velik uspeh papeževega nastopa

Papežev božični govor je bil sprejet po celem svetu s splošnim in pri nekaterih veselih z navdušenim odobravanjem. Predsednik Združenih ameriških držav Roosevelt je poslal papežu po njujorskem nadškofu posebno pismo, v katerem želi, da bi se na svetu spet naselil mir in da bi narodi za ureditev svojih računov ne uporabljali surove sile. Predsednik Roosevelt je imenoval za Božič pri Vatikanu začasnega veleposlanika, kar pomeni velik prispevek k svetovnemu miru.

Izseljevanje — naseljevanje

Časniki poročajo o prisilnem izseljevanju, ki se sedaj vrši na Poljskem v velikem obsegu in po skrbno pripravljenem načrtu. Zapove se izseljevanje navadno v roku 24 ur; izgnanci morajo zapustiti vse nepremičnine nepoškodovane in v polnem redu. Kuhinjska posoda mora ostati na svojem mestu, shramba nedotaknjena, ostati mora vsa obleka, perilo, orodje itd. S seboj smejo vzeti navadno le obleko in nekaj perila v majhnih ovojih ali kovčegih, tudi denarja prav malo. Nato odrijejo s tiskano objavo na modrem obrazcu

v negotovost. Težka je usoda tistih, ki prispejo končno vsi izčrpani, sestradani in premraženi na mesto, ki je označeno v objavi. V izpraznjena stanovanja so se naselili baltiški Nemci. Zgodilo se je, da je zdravnik iz Rige, učitelj iz Revala ali lekarnar iz Dorpata z rodbino prišel v stanovanje stanovskega tovariša Poljaka, ki se je moral izseliti. Priseljenci se ne morejo dovolj načuditi okusnim slikam, lehim preprogam, dobro urejeni in opremljeni knjižnici, zdravni. pripomočkom itd., ki so jih našli v nakazanih stanovanjih.

Zmagoviti Finci na ruskih tleh

V današnji številki smo opisali med vojnimi poročili, kako so se otresli Finci na vseh krajih mogočno započetih sovjetskih vpadov, ki niso rodili doslej nobenih uspehov. Čisto na severu, kjer so močni ruski oddelki res prodrli precej daleč na finski ozemlje od edinega severnega pristanišča Fincev Petsamo, se je položaj za Ruse spremenil za božične praznike v popoln poraz. Z zmagovito izvedenim protisunkom so prisilili Fince Ruse, da so se morali umakniti v popolnem neredu in smeri proti železnici, katera veže sovjetsko luko Murmansk z Leningradom. Ker se pa vrši ta pobeg severne ruske armade pri neznosnem mrazu bolj počasi, hočejo Finci sovjetske čete na smučeh prehiteti, jih odrezati od že omenjene železniške zveze, jih zajeti in onemogočiti vsako sovjetsko vojno kretanje na severu.

Po najnovejših poročilih so začeli Finci tudi v osrednjem delu na vzhodu protiofenzivo, da postanejo gospodarji ruske proge Murmansk—Leningrad. Pri Lieksi so prodrli Finci že 55 km na rusko ozemlje in se vrši njihov pohod nevzdržno naprej s ciljem: s pomočjo finskih oddelkov, ki so porazili Ruse na severu, v loku ali s pomočjo klešč zajeti vse sovjetsko vojaštvo, katero si je upalo na Finsko iz osrednjega ter severnega dela in mu je bila edina upora za prevoz in dovoz železnica Leningrad—Murmansk.

Kakor hitro bodo Finci zavojevali omejeno železnico, bo Rusom tudi za bodoče onemogočen vsak naval na severne dele Finske in bodo lahko napadali samo še od Ladoškega jezera in po Karelijski ožini. Na teh dveh frontnih delih pa je Finska tako utrjena, da bo kos še tako številčno močnim ruskim napadom, kateri so pa neverjetni, dokler ne mine strahotna severna zima.

Sv. pismo prevedeno

V boljševiški Rusiji je sv. pismo že dolgo prepovedano. V Nemčiji je bila izdana naredba, da se sme sv. pismo, in sicer samo sv. pismo Nove zaveze, prodajati samo v gotovih, za to določenih knjigarnah. Znani nemški list »Das schwarze Korps«, ki je glasilo Himlerja, vrhovnega šefa državne tajne policije, poroča, da je nemškimi vojakom prepovedano čitati sv. pismo.

„Slov. Gospodar“ stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.